

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Inserțiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.Redacțunea și Administrațunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.

Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 4 Septembrie st. v.

„Hoții de păgubași se tot plâng că nu le dăm pace, deci... pumnul în gură și... vor tăcă.“

Așa strigă frații Tisza la Sân-Martin și la Oradea-mare.

Nu e vorbă, nouă ne place limbajul. „Hoții de păgubași“, așe că naționalitățile prea mult „molestează“ pre domnii Maghiari, arătându-le nedreptățile ce d-lor comit în toate țările și la tot pasul. Trebuia să se gândească domnii odată și cum să se curete de molestatori.

Ne place însă limbajul și pentru claritatea lui. „Pumnul în gură“. Nu este aceasta o procedură de tot scurtă și după împregiurări, totodată și „cavale-rească“?

În loc de a se mai vîrni mâna nevăduță a „lehetösége“ din legea, cu care Maghiarii se laudă înaintea Europei, care nu scie ce e la noi acasă, ca până acum, ni se va pune de acă încolo revolverul puterii pe față și deadreptul în piept, ca să renunțăm la posesiunea drepturilor.

Atunci va avă să se hotărască, dacă naționalitățile vor ceda simplu puterii, sau vor opune și ele puterii putere.

Români n-au voit niciodată și nu voiesc nici astăzi, ca lucrurile să ajungă până la atâtă. De căte-ori au opus puterii putere, au fost siliți să facă așa.

Politicii maghiari se vede că sunt de altă părere. Ei par că simt o placere dacă pot împinge lucrurile până la atâtă și, nu mai încapse îndoială, placerea aceasta o are mai cu seamă dl Tisza.

D-lui acestuia însă fi trebuia și un pretext. A face din păgubași hoțe și lucruri cam cu anevoie; mai cu anevoie însă este justificarea tratamentului ce li se pregătesc bieților păgubași.

Dl Tisza nu mai are răbdare cu răbdarea naționalităților. El vrea să vadă edificiul maghiariștilor încoronat; încoronarea însă să fie oare-cum justificată.

Sunt un număr considerabil de proiecte devenite legi, de ordonanțe și manifestații, prin care dl Tisza la toate ocașiunile a jignit naționalitățile nemaghiare din Ungaria. Acestea au protestat, ce e drept, contra tuturor jignirilor, însă s-au îndestulit cu protestarea și mai departe au rămas liniștite.

Cine a crezut, că dl ministrul Tisza a fost satisfăcut, vădând atitudinea cea linistită a naționalităților, după toate jignirile la care au fost expuse, este invederat, că s-a înselat. Realitatea ne arată, că el a trebuit să fie foarte măhnit când a văzut că nu se ivesc isbucniri înverșunate din partea naționalităților, ca să aibă cuvânt de a le maltrata și mai tare.

S-ar putea să spovedă: acum ne putem explica mai ușor și scenariile din Cluj și pornorile asupra „Iuliei“ și asupra profesorului Silasi.

„Iulia“ există de ani și n'a făcut nici un exces; profesorul Silasi propunea linistit la universitate fără de a se face vi-

novat de vre-o estravaganță „daco-românistă“.

În toată țeară nu se putea pescu nimic; ear dacă undeva se găsia căte un nătântoc de maghiar, care să credă vreunui posnaș de român și să pună pe procuror în picioare, bietul procuror remâne totdeauna păcălit.

Studenții maghiari, s-au crezut, că vor fi mai abili în provocări de scandaluri și așa au fost aleși pentru a provoca excese eventuale și rescoale.

Studenții maghiari din Cluj au fost un mijloc provocător în mâinile altor provocători. Ei ca mijloc, ca instrumente, nu vor fi sciut scopul pentru care au fost puși în acțiune. Ca pârjol ce sănătă, după firea lor, au fost foarte potriviti a provoca o „rescoală românească“.

Și lucrul nu era de loc cu anevoie: trebuiea numai ca vre-o cățiva Români să se pună să facă represalii și pentru că să le poată face mai cu lesnire, să fie făcut apel la România din jurul Clujului și la cea din Munții Apuseni și — rescoală era gata.

Români însă, cu tact și cu prevedere politică, au preferit a nu eșa de loc din rezervă. Făclia rescoalei aruncată cu neșocință de junimea maghiară a căzut în apa chibzuelii românesc și, în ciuda autorului rescoalei așteptate, s'a stins de sine.

Pentru aceea „Iulia“, ai cărei membri au fost cu tact, precum și profesorul Silasi, vor fi pedepsiti.

Acum, după ce afară de Maghiari, cari înainte cu vre-o cățiva ani se porniseră asupra jidovimei și se omoară între sine la alegeri, naționalitățile nemaghiare și Români cu deosebire cu nici un chip nu se pot împinge la excese, prin care să se provoace măsuri exceptiionale, ear măsurile aceste sunt „indispensabile“ pentru dl Tisza. Ce era dar să facă?

Este o dicere nemăscă, că unde lipsesc concepte, se prezintă la timp potrivit o vorbă.

Vorbe și numai vorbe sunt pretextele lui Tisza, prin care vrea să-și justifice cererea unor măsuri, pe care voiesc să le aplică față cu naționalitățile, lîngă care spre a-și masca atacul, mai înnoadă și pe antisemiti și socialisti.

Naționalitățile, cum am șis, au exercitat numai dreptul lor și încă totdeauna într-o măsură mai mică, ca de multe ori stânga extremă, curat maghiară; ear în special Români, cu demnitate bărbătească au ocolit toate conflictele semeneate uneori de mâna lungă; antisemiti au adormit; socialismul afară de Budapesta nu ne bântue.

Pentru ce dar trebuința de măsuri exceptiionale? Pentru ce trebuința de reforme restrictive în parlament tocmai acum?

Pentru că să apere „ideea de stat maghiar“, respunde înșuși dl Tisza.

Fără de a vrăi a face filologie, trebuie să dicem, că terminul cu care se face atâtă sgomot spre a îmbăta lumea cu apă rece, este un curat non sens.

Politicii practici, și acestia trebuie să fie nu numai ministrii, ci toți bărbații care concurg la administrațunea unui stat, n'au să se ocupe cu idei, fie și maghiare de stat. Acestea se țin de domeniul academilor și al învățătilor, când lueră în cabinetele lor de studiu. Ceea ce trebuie să preocupe pe politicii practici, este, nu ideea, ci statul înșuși în concret, așa după cum l-a lăsat D-șeu să se desvoalte.

Deci dacă e vorba de statul, în care suntem și noi cetățeni, și de interesul pentru acest stat, apoi să ne permită și dl Tisza și toți connacționalii lui, să le spunem, că ei nu se îngrijesc de dînsul ca nisice cetățeni sinceri și devotați. Ei sunt preocupați de o idee de stat exclusiv maghiară, care dacă în adevăr vor să o realizeze, sunt eo ipso adevărații rebeli și derimători ai statului unguresc.

Statul unguresc n'a fost nici când național și fără de a se nimici trei părți din patru ale locuitorilor din statul unguresc, nici că se poate face național. Este întrebarea, că Maghiarilor, cu dl Tisza în frunte, li s'a făcut dor de deșerturi în giurul lor?

Cerse-și norocul, dacă doresc deșerturi, și dacă cred că vor și isbută să le realizeze.

Naționalitățile și în special noi Români nu vom întinde nici odată dreapta noastră derimătorilor și pustiitorilor, ci numai acelora ce suntem convinși că vor să construiească, să edifice.

Români, cari au dat de minciună toate suspectările cu gravitatea în afară, pe lîngă ocolirea „ideilor“, vom stăru în statul unguresc să se desvoalte ca stat poliglot și să nu se ignoreze nici decum desvoltarea dreptului public al țărilor coroanei unguresc, de salturile morale, de care se vede a fi atât de însușiteți politicii Maghiarilor,

Într-aceasta Români vor fi și trebuie să fie stăruitori, chiar și dacă nu va plăcea politicii maghiari: în interesul poporilor, care locuiesc în țărilor unguresc, fără deosebire de naționalitate.

Dacă dl Tisza are poftă, ca în năsuință aceasta, pe care Români au avut-o totdeauna, să îi impedece, facă-o.

Responsabilitatea nu va fi a naționalităților, ci a celor cari în nechibzuință lor au vrut să-le ucidă pentru o „idee“ nerealizabilă.

Revistă politică.

Sibiu, 6 Septembrie st. v.

Cu privire la mersul alegerilor în Croația eată ce se anunță din Agram cu data de 4 Septembrie: Astăzi s-au făcut alegerile în 31 de cercuri electorale. Rezultatul din 26 de cercuri este deja cunoscut. S'a ales 11 Sérbi, 8 din partidul național, 3 din opoziția moderată, 2 Starcevici și unul afară din partide. În Samobor se va face alegere restrânsă între Starcevici și Iurcici, candidatul partidului național. Partidul național a pierdut față cu Starcevicii două cercuri și anume Kopreniț și Varasd-Tepliț: în

primul s'a ales David Starcevici contra lui Speveț și în al doilea preotul Simek contra canonicii Vucetici. Această înfrângere este foarte simțită de către membrii partidului liberal. In Sotin a triumfat independentul Smiciklov față cu Mirko Hrvat, fostul vicepreședinte al dietei. Cercurile în care s'au făcut alegerile cunoscute până acum, mai nășteau fost toate guvernamentale. Ieri au fost alte 48 de cercuri la rînd, dintre care cele mai multe au fost reprezentate în dieta trecută prin oponișionali.

În vederea alegerilor pentru parlamentul german, centrul clerical publică un manifest electoral. În acesta înainte de toate se cere înălțarea luptei pentru cultură, care otrăvese numai viața poporului. Se cere mai departe păstrarea caracterului federativ al imperiului german și accentuându-se interesele economiei rurale și ale industriei, se condamnă socialismul de stat și biserică de stat. În bugetul armatei se cere să se facă economie. Față cu liberalismul central se declară a-i fi dușmanul cel mai neîmpăcat.

În ședința dela 4 Septembrie a dietei boheme Dr. Herbst și amicii sei politici au înținut presidentului dietei o propunere, prin care se cere ca guvernul în sesiunea viitoare să vină cu un proiect de lege prin care să se reguleze împărțirea administrativă a Bohemiei astfel ca districtele unde se vorbesc mai multe limbi, comunele să se separe după limbă și să se formeze districte în care să fie numai o singură limbă. Cu studierea acestei propunerii se va încredința o comisie de 15 membrii

Cu privire la conflictul chino-francez se anunță din Paris că guvernul francez, cu toate stăruințele unor bărbați cu multă influență, nu voiesc nici decum să declare resboiu Chinei, precum nu voiesc să asculte de sfaturile celor cari caută să facă pe guvern să reînceapă negoțiile cu China și astfel să se tărgăească earăsi lucrurile. Admiralul Courbot operează acum pentru că să pună mâna pe un obiect oare-care; îndată ce se va fi întemplat apoi aceasta, guvernul se va mulțumi cu defensiva în Tonking. Așadară guvernul francez, în loc de a da expedițunei o întindere mai mare, are de gând să pună mâna pe ceva drept hipotecă și să-și asigure poziții avantajoase în alta, fără să mai aibă grije de reclamațiunile Chinei.

„Journal de St. Petersburg“ scrie cu privire la întrevaderea împăratilor următoarele:

„Lucrurile dela Skiernevițe predomină în momentul actual întreaga situație. Împăratul însotit de împărăteasa, de principale moștenitor și de membrii casei imperiale primește pe oaspeții însuși de sfetnicii lor. Împăratul și regele Francisc Iosif s'a folosit de împregiurarea, că familia imperială petrece în apropierea granițelor sale și a făcut prima vizită dela suirea pe tron a Tarului. Această curte-nire strînge și mai bine escențele relațiunii ale ambelor curți. Împăratul Wilhelm n'a pregetat de a întoarce visita dela Danzig, care a făcut-o împăratul Alexandru onorabilului seu unchiu, puternicului și iubitului domitor. Întâlnirea monarhilor, ce se află în strânsă alianță și cari sunt însuși de bărbați lor de stat cei mai autorizați, este un semn al politicei de pace și al liniștei generale. Ea nu este punctul de începere al unei situații noi, ci consacrarea unei stări ce din noapte există deja și al învoielei depline în privința tuturor cestuiilor celor mari.

Nu este vorba de alianțe formale și aranjamente speciale ci de modul înțelegerii, pentru că fiecare cestiu, în afară de *statul quo* actual să găsească pe monarhi uniți între ei; lucrând împreună unde interesele sunt identice; împăcând interesele când ele divergează și menținând în mod solidar ordinea, dreptul și pacea. Mulțumită bunei înțelegeri care este basată pe respectul tracătorilor și pe menținerea statului quo european, cele trei națiuni, care voiesc să se întreacă în dezvoltarea morală și materială, își asigură prin suveranii lor garanțiile prosperării. Întreaga lume civilizată va vedea în această întrevedere politică păcei, care recunoasce cu sfîrșirea drepturilor altora și reclamă realizarea unei reciprocități în înțeleșul împăcării și al liniștei, neperdend însă din vedere nici pe aceia cari uneltesc contra ordinei existente, pe anarchiști, cari voiesc să nimicească toate instituțiunile.

Discursul contelui Albert Apponyi ținut la Jászberény.

„Onorați concetăteni! Am promis alegătorilor din acest oraș că după sfârșirea luptelor electorale mă voi pronunța în mijlocul lor asupra stării politice. Voiesc să-mi împlinesc astăzi promisiunea aceasta. Abia s-ar potă nega că timpul ar fi favoritor pentru astfel de declarații, deoarece deoparte poziția creată prin alegeri stă înaintea noastră gata și timpul de atunci încocace a făcut să dispară toate pasiunile nedespărțibile de astfel de lupte, de altă parte numai puține dile ne mai despart de deschiderea dietei.

„De când am fericirea a reprezenta cercul Jászberény în parlamentul maghiar, totdeauna m'am nisuit a legă strâns cercul de vederi, care l-a creat între noi încrederea pusă în mine; totdeauna v' am adus la cunoștință convicțiunile, intențiunile și faptele mele; și pot să spui că mândrie că în acesti din urmă ani mai întruoate am fost însoțit de consimțemțul și aprobară alegătorilor mei. Acum când merg earăși pe teatru unor lupte nouă, când văd înaintea mea probleme mari și grele, cauți sprințul moral mai întâi în mijlocul alegătorilor mei, care îmi dă cea mai mare putere după liniștea conștiinței mele.

„Convinciunile mele despre cestiuile politice și economice, ce sunt de a se resolva, am avut adeseori ocazie a le expune aci și în alte locuri, cu acest prilej mă restrinț la lucrările nemijlocite ale proximei diete. Aci sunt în poziția fericită de a afla toate lucrările asupra căror guvernul voiesc să atragă mai întâi atenția corpului legislativ, chiar din vorbirea ministrului president ținută în Oradea-mare; cu aceste principii trebuie dar să mă ocup mai întâi.

Părțile de căpetenie din vorbirea dela Oradea-mare sunt cu deosebire aceste patru: cererea unei împuterniciri extraordinare în contra unor agitații periculoase, reforma casei de sus, prelungirea mandatului de deputat pe 5 ani și cestiu teritorului vamal deosebit. Îmi voi spune convicțiunea pe rind asupra acestora și respective asupra apucăturilor relative la acestea a capului guvernului.

Foia „Tribunei“.

Din literatura geografică a Transilvaniei.

(Încheiere.)

Împărțirea aceasta politică era în deplină vigoare, pe timpul apariției primei ediții a opului lui Lebrecht. În ea deci aflată țara descrisă după aceste 11 comitate, cari earăși erau împărțite în alte cercuri de administrație mai mici. —

Am amintit mai sus, că cartea aceasta a lui Lebrecht se ocupă în locul prim cu geografia politică. Afără de aceasta însă autorul punea pe deosebire pe starea industriei și a neogăului mic sau intern, pe cestiuile de frunte și nutrimentul locuitorilor și pe produsele principale ale singuraticelor regiuni. Despre orașele mari și mai însămnate ne dă descrieri lungi și detaliate, iar hidrografia o tragează la fiecare comitat separat.

Întorcând ordinea, voi începe cu cestiu economică. Nu e lucru nou că guvernul de acum își închipuiește relația noastră de economie internațională față cu Austria numai în cestiu comună de vamă; dar nice că s'a pronunțat vreodată în acest înțeles cineva cu atâtă putere ca ministrul president. Nice eu nu am de gând să declară la ori-ce cas pentru separarea teritoriului vamal, dar cele aduse de ministrul president în contra teritoriului vamal deosebit, sunt false și e o greșală mare politică, că capul guvernului se pronunță despre această cestiu în un astfel de mod. Ministrul president aduce un motiv cu totul nou, că adeca teritorul vamal separat strică industriei maghiare mici, fiindcă ar crea industria mare maghiară și astfel ar aprobia de industria mică cel mai periculos concurrent al ei. E adevărat că industria mare exclude pe cea mică dela anumiți rami de producție, dar industria noastră mică tocmai astfel simte concurența și greutatea industriei mari austriace, ca și cum ar simți-o pe cea maghiară. Din contră fie-cine scie că industria mare dă ocupație unor rami din industria mică. Toamna astfel strică industria austriacă micii noastre îndustrie ca origine industrie mare, și numai o industrie mare maghiară poate ajutora pe cea mică. Acest argument al d-lui ministru president arată cădără o neprincipiere. (Ilaritate).

Vorbitorul apoi continuă:

„Dar chiar dacă argumentele primului ministru în merit ar fi mai bune, susțin totuși că capul guvernului maghiar nu își este iertat să vorbească astfel, să dică acum în preseara nouălor pertractări. (Aprobări). Fiindcă nu numai forma seacă a dreptului de economie separată, ci și putința serioasă a acestei economie separate formează singura armă, cu al cărei ajutor se poate ajunge la o înțelegere vrednică. Dacă acum capul guvernului maghiar atacă acest principiu în zelul seu extrem întrătăta, încă il scoate afară și din cercul lăzilor posibile, atunci se lipsesc pe sine și țeară, păna când aceasta e sub stăpânirea sa, de unică armă și o desarmează în fața celor mai ponderoase pertractări.“

Vorbitorul trece apoi la punctul acela din vorbirea ministrului president, care se ocupă de reformarea casei de sus și dice, că n'are nimic în contra principiilor fundamentale ale d-lui Tisza în această privință; înainte de toate însă astă de lipsă ca noua reformă să creeze o casă de sus politicesc independentă.

Cu atât mai tare trebuie să spui că vorbitorul, să se opună la prelungirea mandatului de deputat pe cinci ani. În principiu astă și din sul de mai acomodat, între împregiurările de aci, a mării popor la lăzile electorale numai tot după cîte cinci ani, apoi continuă: „Legile noastre și aplicarea lor nu asigură libertatea alegerilor față cu presiunile necuvînicioase ale autorităților, în contra însărcinărilor, a predării și a altor abuzuri și nu asigură cum se cuvine independența parlamentului față cu guvernul. Aceste boale trebuie să le vindecăm în prima linie. Parlamentul trebuie să se deschidă în prezența multor inteligenții precum d-nii: George Secula, avocat; Hosszu, avocat; Ioan Lazariu, prof. prep.; I. Pop, percepto; Ioan Simionas, asesor orfan; Aug. Nicoară, cand. avocat; Drăgici; George Nicoară, preot și altii; apoi urmă cetirea disertației prin autorul seu domnul Nicolae Sânzian, învățător dir. graniț. în Hațeg.

Foița încheie cu cuvintele.

„Dar, la urma urmelor, întreaga agitație nici nu este decât o „propagare teoretică“. Și aceia care propagă, de sigur nu se găsesc la rezultatele de atunci. Totul e un inofensiv joc

crea o lege care să denegă deputatului dreptul de a primi dela guvern oficii sau beneficii bisericice în timpul când e deputat și câteva timp după expirarea mandatului, numai dacă împreună cu prelungirea mandatului pe timpul de cinci ani se vor aduce și reformele amintite pentru a asigura libertatea alegerilor, numai atunci, dice vorbitorul, că se va învoi cu prelungirea pentru că altmîntirea prelungirea se va face remânește celalalte reforme salutare neimplinite.

Vorbitorul combată apoi vorbirea primului ministru referitoare la măsurile exceptionale și dice:

„În un stat care se basează pe principii liberale astfel de măsuri sunt de lipsă numai după ce ordinea legală e deja conturbată sau după ce se observă o ferebere în societate care amenință cu un pericol iminent. Îndeșert cauți acum în întreagă Ungaria semnele unei astfel de turburări, îndeșert pericolele iminente în fața căror ar trebui suprimită libertatea.

Vorbitorul continuă dicând „presidentul guvernului simte că starea noastră economică e în criză grea“, apoi arată că dl Tisza nu și bate capul cu ridicarea stării economice. După aceea dice: „Si simte ministrul president și aceea că pacea societății noastre e amenințată de socialism și antisemitism: dar ochii lui nu străbat păna la rădăcina acestor aparențe, nu cercă refugiu în vindecarea boalelor noastre sociale ca să facă să încrete starea neșănătoasă a cămătariei vindecând prin aceasta o boală mare socială, ci cere împuterniciri exceptionale, pentru îndăsușirea simptoamelor boalei. Simte mai departe că unitatea statului tot mai e amenințată de agitații naționale, deși din partea lui neg că acele ar fi astăzi de un caracter mai acut, dar în loc de a crea o astfel de administrație și în loc să-i dea acesteia un astfel de caracter care să represte și întărească unitatea, iubirea de libertate, împărtășirea, puterea legilor și binele facerile așezaților statului, în loc de a cerca să insuflă stimă și iubire față cu idea statului în fiecare cetățean, în locul acestora se îndestulește cu acele măsuri cari fac să se succede împrumutat anarchia cu statorul și cere împuterniciri extraordinaire.“

După acea vorbitorul dice că va remâne în opoziție în „interesul unui viitor național mai frumos, în interesul tuturor idealurilor patriei și a libertății comune“, contând pe sprințul alegătorilor sei.

Vorbirea a fost însoțită de aprobări însuflătoare de „bine ați venit“ prin presidentul reu-

nirei. Cu cetirea unor rescripte consistoriale și cu eximterea comisiunilor s-au terminat cele formale.

Sedinta următoare s-a anunțat pe Dumineacă în 26 August v. la 11 ore a. m.

În programă era pus cu multă precauție

cetirea disertației: „Chemarea și datorințele în-

vățătorului român față de popor“.

Înălță după finitul servitului divin sedința se deschide în prezența multor inteligenții precum d-nii: George Secula, avocat; Hosszu, avocat;

Ioan Lazariu, prof. prep.; I. Pop, percepto;

Ioan Simionas, asesor orfan; Aug. Nicoară, cand.

advocat; Drăgici; George Nicoară, preot și altii;

apoi urmă cetirea disertației prin autorul seu domnul Nicolae Sânzian, învățător dir. graniț. în Hațeg.

Constat cu mare plăcere, că dl disertant la

alegererea și compunerea temei menționată, a

umplut un gol în literatura didactică.

După finire toți i-au gratulat, exprimând,

că dl disertant în comparație cu zelul, devo-

tamentul și capacitatea sa, ocupă un post prea

inferior. D-sa este la culmea chemării sale, și

merită respectare. E o icoană de model în ca-

riera sa.

Cuprinsul acelei disertații dorim ca să-l

scie fiecare învățător popor. Spre scopul acesta

îl rog, ca în legătură cu ceea din anul trecut, să

binevoiască a o publică pre calea care va aflare

corespunzătoare.

Sedinta se încheie la 2 ore p. m. și se

anunță următoarea pe 27 August la 9 ore di-

mineață.

Cu toate aceste cartea lui Lebrecht arată

progres însămnat în literatura geografică a țării

noastre. Ea este una dintre cele dintâi, în

care află o geografie politică sistematică. Afără

de aceasta autorul în ediția a două se înțelege

a compune un registru al localităților transil-

vane. Acest registru este unul dintre cele

dintâi, cari s-au făcut despre localitățile țării

noastre.

Geografii transilvani dinaintea lui Lebrecht

se ocupau puțin cu geografia, politică, și dacă și

tractau acest ram geografic scrierile lor erau

superficiale, confuse și fără sistem.

Lebrecht din contră are un sistem hotărît,

și precis. El a întimpinat multe greutăți în com-

punerea opului, dar după o lună lungă și stă-

ruitoare, le învinge și scoate la lumină cartea sa

sistemantică, devenind prin aceasta un reprezen-

tant însămnat al geografiei politice a țării noastre.

spiritual, care nu privesc, deoarece pe critica istorică“.

Mărturism, că ne-am dat toată silința, dar n'am fost în stare să înțelegem, unde bate autorul foiești.

E oare o ironie numai, când el vorbesc de propagandă „inofensivă“ și „teoretică“. Crede în adevăr, că aceia, care stăruie cu tot din adinsul pentru sărbătoare, nu și dau seamă despre rezultatele, la care vor să ajungă prin propaganda ce fac?

Dacă e inofensiv tot lucrul, atunci nu sciu de ce să facă.

Ear dacă nu e inofensiv, atunci trebuie să se găndească toți oameni, serioși și doritori de pace la mijloacele menite a face succesele propagande preste putință.

Trebue omorite în Români dispozițiunile, ce-i fac accesibile pentru propaganda unor tendențe, ca cele ce la 1784 i-au împins la răscoala.

Si aceasta se poate.

Conferența generală

a învățătorilor din districtul Deva.

Deva, 3 Septembrie v. 1884.

Timpul și locul învățători adunării generale î-a defișat prea vînător. Consistor archiepiscopal încă în Iulie a. c. trimițând fiecărui membru al reuniei căte un circular.

În 25 August st. v. după ameașă la 3 ore presidential reunie dl Ioan Papiu, protopres. tract. Deva împreună cu comisarul consistorial dl Nicolau Sanzian s-au prezentat în biserică cea frumoasă a Devei, la locul designat pentru învățătoriștilor.

Sedinta s-a deschis prin o vorbire însuflătoare de „bine ați venit“ prin presidentul reu-

nirei. Cu cetirea unor rescripte consistoriale și cu eximterea comisiunilor s-au terminat cele formale.

Sedinta următoare s-a anunțat pe Dumineacă în 26 August v. la 11 ore a. m.

În programă era pus cu multă precauție

cetirea disertației: „Chemarea și datorințele în-

Obiectul principal ce s'a ordonat din partea prea vener. consistor, a fost cetitul și scrisul în scoala poporă adecă metoda scriptologiei.

Tractarea acesteia s'a luat dela început de când intră copilul în scoală, ca începător sănătății la tractarea bucăților de cetire și a poesiilor. Tractarea teoretică și practică a acesteia a fost concreată d-lui comisar consistorial.

D-sa a explicat în 27 August v. dela 9—12 oare întreagă teoria scriptologiei.

În 28 August dela 9—1/2/10 Toma Neamț a descompus propoziția după dispunerea comisarului consistorial. Dela 1/2/10—1/2/12 dl comisar consistorial a predat: Cum trebuie propuse literile, arătând și desvoltând o metodă demnă de imitare, ca exemplu a desvoltat și propus mai multe sonuri, apoi, tot pre baza acestei prelegeri întrebă pre cei mai slabii.

În fine domnul George Reitescu încă a desvoltat sunetul și pre baza prelegerii propuse.

După ameașii domnului comisar consistorial a predat practic tractarea unei bucăți de cetire. Prelegerea a fost foarte interesantă și instructivă.

Pre baza acesteia se tragează și poesiile. După examinarea și coregerea reciprocă și după terminarea metodei scriptologiei, propunerile practice din partea d-lui comisar consistorial s'au terminat.

Prin punerea obiectului acestuia spre per tractare și prin eximiterea d-lui Nicolae Sanzian, prea vener. consistor archidiecesan, a făcut cel mai mare serviciu causei scolare din districtul Deva.

Inspectorul reg. scol. încă a cercetat ședințele adunării.

În 29 August v. dela 8—10 oare a. m. dl Augustin Nicoară a ținut o prelegere practică din pomărie, prelegerea a avut efectul dorit fiind într-o grădină pe pomări.

După terminarea acestei prelegeri toți am mers la biserică. După sfârșirea serviciului djeesc deschidându-se ședința, s'a ascultat raportul comisiunii etc. după a căror finire președintele, prin un discurs bineînțuit — de adio — arăta marele folos ce-l tragem din ședințele acestei, mulțumind comisarului consistorial d-lui Nicolae Sanzian și tuturor pentru diligența, cu care și-au prelucrat prelegerile.

Adunarea a fost cercetată cam de 40—50 de învățători confesionali.

Două lucruri, demne de amintire, ce le-am uitat și cari le-a propus dl comisar consistorial și anume:

Conform ordinului consistorial, dl comisar a combătut mechanismul în scoala poporă, precum și propunerea deodată în o oară în două limbi.

Dl comisar arăta cum se tempește băiatul la o astfel de propunere; dovedese cu legea în mână, ca limba străină să se propună separat, ca ea să nu impede desvoltarea dulcei și armănoasei noastre limbii.

Învățătorul, care pentru un mic premiu — ba fie el căt de mare — va neglija propunerea limbei sale, pentru o limbă străină, e vrednic de ocară. D-sa arăta și timpul precum și metoda care are să începe și propune limba maghiară în scoalele noastre populare.

Aceste două reale s'au combătut după cum meritau. Sperăm că și aceia, cari nu au fost prezenti din descrierea aceasta vor studia atât, încât vor conculde: „paza bună trece primejdia rea“.

La revedere pe anul viitor în Hunedoara.
Munteanu.

Cronică.

Vînătoarea delă Gurghiu. Prințipele de coroană Rudolf, după cum se știe, va sosi la Gurghiu la 20 n. l. c. Pentru primirea înălților oaspeți se fac pregătiri, căile se direcție; din rapoartele despre apariția urșilor se arată un prospect de vînat bogat. Moștenitorul de tron se poate că va rămâne la Gurghiu până la 12 Octombrie n. Din pregătirile ce se fac se dă cu socoteala că vor fi oaspeți mulți.

Dieta Ungariei. Conform programului celui mai nou după desbaterea adresei se vor întruni delegațiunile. După redeschiderea ședințelor se va ocupa dieta cu bugetul, după care va veni la desbatere reforma casei de sus.

Alegere pentru congresul bisericesc gr. or. In cercul electoral I (Sibiu) s'a ales în unanimitate Preacuvioșia Sa dl archimandrit Nicolae Popa drept deputat clerical.

*

Marco Antonio Canini, Catanei, Cecchini, Carlo Combi, Paulo Fambri, Francesco Ferrara, Giandoni, Kiriaki, Lobia, Marangoni, Pascolato, Giulio Rocca și Valmarana. Secretar este: d. Giovanni Domenico Giroto.

*

Nenorocire. Un măsar din Mediaș, însotit de nevastă-sa și de trei consângeni s'a întors în 15 n. l. c. dela tîrgul de aici în un car cu boi. Aproape de Șeica-mare după ce s'a înserat, carul sosi la locul unde trece linia căii ferate preste drumul de țeară și nefind slobodătă stăvila carul a trecut. Abia apucără boii preste călea ferată, când sosi trenul de seara dela 10 ore de către Sibiu, răpind carul cu sine. Spaima și confuziunea era înfricosată. Carul și măsarul care mîna boii au fost sdobbiți; măsarul a și murit la moment. Dintre ceilalți a fost rănită greu nevasta măsarului; biata muiere după chinuri de vre-o două dile încă a murit, iar cei trei consângeni ai măsarului au fost mai ușor vătămați. Trenul n'a deraliat. Păditorul treindu-se și afănd de norocirea pricinuită din cauza, că adormind n'a slobodit stăvila, a fugit pe câmp și s'a afălat mort; el s'a împușcat de frică cu un revolver.

*

Un Ovreu jude orășenesc. Cetim în „Pester Lloyd“: „Din Devecser ni se comunică: Astăzi a fost ales aci cu mare înșurățire jude orășenesc cetățeanul israelit Iosif Steuer ca unul ce se bucură de stima generală a locuitorilor.

*

Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

*

„Dela castelul Peleș. Eată cuvîntul rostit de Regele României la Sinaia, cu ocazia serbării țilelei de 30 August, la prânzul ce a avut loc:

